

De prelatiſ & principibus bonis.

Prelatus bonus

et princeps debet esse.

- Amatorū ſubditorum.
- Perſcrutatorū ſecretorum.
- Defenſorū commiſſorum.
- Doctrinatorū iuſtorum.
- Ordinatorū agendorum.
- Confortatorū timidorum.
- Liberatorū oppreſſorum.
- Conſolatorū afflictorum.
- Excitatorū tepidorum.
- Suſtentatorū egenorum.
- Refrenatorū ſuperborum.
- Viſitatorū orphanorum.
- Verberatorū tranſgreſſorum.
- Extirpatorū perverſorum.
- Exhortatorū petendorum.
- Diſpenſatorū tradendorum.

Prelatus debet ſubditos ſuos diligere ſive ſpūal ſive
tempal p̄latus vel princeps fuerit **I**do moyses p̄p̄ri
ſibi commiſſum amavit et reſpuit maiore populū quē dñs ſibi p̄
mittebat ſuo cōtētus populo quē amabat **Exo. xxxij.** Signum
amoris p̄latis ad ſubditos eſt eligē honore cuiuſlibz ſubditi ſi
cut ſuū. **H**oc ſignū habuit moyses q̄ deſiderabat q̄ oēs de p̄plo
ſuo p̄phetarēt licz ex hoc eius honor et fama diminui videret **Nu
meri. xi.** Voluit dñs delere populū poſt redituꝝ exploratorū vt
moysen ſup maiore populū principē facerz. moyses autē p̄pter
dilectōem quā habuit ad populū ſibi commiſſum reuſauit **Nū
xiiij.** Sic verbo docuit dñs bonum paſtorē diligē populū vt
animā ſuam ponat p̄ ouibus ſuis. **Joh. x.** Exemplo etiā ſuo b̄
idem nos docuit qui cum dilexiſz ſuos in finem dilexit eos **Jo
xiiij.** Sic amabat paul⁹ ſb̄ditos ſuos q̄ dicebat. ego libent̄ im
pēdar et ſupimpēdar p̄ aiab⁹ veſtris. **ij. Coi. xij.** **P**relatus et
princeps debet eſſe ſcrutator ſecretorum p̄ ſcienciā quam debet
habere. ſic enim inſtruuntur prelati diligere lumen ſapiencie
qui p̄eſt populis **Sapiencie. vi.** Talis princeps fuit ſalomō q̄
ſua ſcienciā p̄ſcrutatus ē cuius duarū mulierū eſſz fili⁹ ille p̄ q̄
iſte mulieres ad inuicē cōtendebant p̄pter qd̄ cū audiſz popul⁹

q̄ iuste iudicasset timuerunt eū videntes in eo sapiētiam dei et
se. **Regū. iij.** Signū est q̄ dñs diligit populum quādo dat
eis sapiētiam et principem sapientem vel dominum vel p̄latum
Ideo dixit regina saba salomoni diligit dominus populum isrl
qz te regem cōstituit super eum vera em̄ sunt que audiui de vir
tutib⁹ et sapientia tua. **palip. ix.** Hanc sapiētiaz paulus
habuit quando vsqz ad tertū celum rapt⁹ fuit vbi audiuit ar
chana que nō licet homini loqui. **Corinth. xij.** Ideo de diuinis
archanis et humanis sciētiis lac potum et escā suis subditis
dedit. **p. Corinth. iij.** ¶ Prelat⁹ debz esse defensor greg⁹ sibi cō
missi vt sit verus pastor nō mercenarius qui obmissis ouibus
fugiat qñ lupū aspiciat venientez. **Joh. x.** Tal⁹ prelat⁹ fuit moy
ses q̄ defendit hebreuz iniuriā ab egipco pacētem. **Exo. ij.** Bo
nus p̄nceps fuit etiaz gedēon q̄ de manu maāian sibi cōmissum
poplm viriliter et prudēt defendit. **Judic. vij.** Sic xps defendit
magdalenaz a simone de ipa in sua ouerhōne neq̄ter cogitāte.
Luce. vij. Sic xps defendit discipulos a iudeis dicētib⁹. eos mu
lto repletos ipos iudeos rōmib⁹ et audoitatib⁹ confūdēt. **Ad
ii.** ¶ Prelat⁹ debz eē dōctoz nesciētiū et ipertorū eos in necessa
riis et vtilib⁹ instruendo. Tales p̄mittēbātur a dño cū dicebat.
Dabo vob⁹ pastores iux⁹ cor meū et pascēt vos in scia et doctria.
Jere. iij. Ideo artaxerxes monuit el dñā et p̄ncipes verba legis
instruē impios. **p. Eze. vij.** Josue populuz sibi cōmissum in
struxit qz cūctis dieb⁹ quib⁹ ab ipse vixit populū eius nō destitit
seruire vero deo. **Josue. xxij.** Quia paul⁹ vto dei et scripto do
cuit et exēplo meito dōctoz gēnuz noial. **p. Thessalon. ij.** Ipse
etiā saluator cū ascēdisset in mōtez cōgregatis discipul⁹ docebat
eos. **Matth. v.** Et turbe irruēt in euz sedēs de nauicula docebat
turbas. **Luc. v.** ¶ Prelatus debz ordinare oia offitia exercēda a
subditis vt oia fiant scdm̄ ordinez bene et honeste. **Silr moy
ses q̄ consilio ietro ordinatit q̄nquagenarios et decanos. Exo.
xvij.** Ipse etiam moyses i sue populo sic ordinauit offitia vt
iosue tanq̄ p̄nceps tēporalis iret ad pugnam et ipse tanq̄ pre
latus sp̄itual⁹ pro victoria exoraēt. **Exodi. xvij.** Qñ prelatuz
aliquādo absentari cōtingat i suis subditis debz ordinare vica
rios. Exēplo moyfi qui cū se absētaret a populo aaron ei⁹ vica
riū ordinauit dicēs. hētis aaron vobū referētis ad eū si qd natū

fuerit questionis **Exo. xxiiij.** Josaphat rex iuda constituit principes iudices et vicarios ordinavit populo ita dicens ordinavi. **ij.** palip. **xix.** Paulus apostolus dixit ad tyti. que desunt corrigas particulares presbiteros constituendo **Thitu. p.** **P**relatus vel princeps debet confortare populum in temporalibus et spiritualibus bellis sic moyses exhortatoris verbis populum pusillanimum confortavit. nolite inquit timere quia dominus pugnabit pro vobis **Exo. xiiij.** Similiter audita magna potentia holofernis helyachim sacerdos magnus adunavit omnem populum et confortavit eos mirabiliter **Judith. iij.** Apostolus paulus timidum et pusillanimum populum suis epistolis plurimum confortabat dicens. confortamini in domino et in virtutis potentia eius **ad Eph. vi.** **P**relatus debet in quantum est sibi possibile oppressos liberare. talis prelatus extitit moyses qui nunquam cessavit pro liberacone populi sui se ponens in multa pericula contra pharaone ut oppressus populus liberaretur de egipto et misera et servitute. **Exo. vi. viij. viij. et ix.** Similiter propter murmur misit moyses aaron ut periret populum liberaret ostendens quod eos tam pro se quam pro alios voluit liberare **Num. xvi.** **I**deo mandavit dominus per prophetam quod rex israhel inciperet periclitari ut populum in samaria oppressum ab oppressione regis sime liberaret. **ij. re. xx.** **P**rinceps et prelatus debet consolari afflictos et tribulatos in tribulacionibus suis. sic helyas consolatus est viduam pro morte filii sui tribulata cum ei redderet filium a morte mirabiliter suscitatum. **ij. re. xvij.** **V**eliseus consolatus est mulierem debitis obligatam oleum augmentando. et funam inter tribulata pro filio mortuo quando eum a morte suscitavit. **ij. re. iij.** **S**aluator noster consolatus est viduam cuius filius efferebatur mortuus extra civitatem dicens. noli flere. cui filium reddidit suscitatum. **Lu. viij.** **M**ulierem in adulterio deprehensam saluator fuit pie consolatus **Jo. viij.** **P**relatus bonus debet subditos suos excitare et incitare ad bonum ut sit sicut patriarcha iacob qui audiens quod alimenta vendebant in egipto peregrinantes filios excitavit dicens. quid pigritatis **Gen. xliij.** **Q**uoadiu vixit ioiada propheta vel pontifex quia ioas principem incitavit ad bonum bonus ipse fuit. quod mortuo ioas carum excitatore pessimum est effectus. **ij. re. xij.** **T**alis prelatus fuit paulus apostolus qui in suis epistolis pigritates filios et dormientes subditos excitavit dicens. **V**ora est iam nos de somno surgere. **Ad rom. xiiij.**

In huius figura angelus qui prelatum significat qui debet angelicam
ducere vitam petri victum cathemis et dormientem in carcere libera-
uit **Actu. xij.** ¶ Prelatus bonus debet pascere et sustentare bonos
subditos pauperes et egenos eos spirituali vel temporalis cibo vel sub-
sidio refouendo ut sit alter ioseph qui fame peruntibus in egipto
larga manu aperuit horrea **Gen. xlij.** Talis prelatus extitit hely-
seus qui panes fecit distribui filiis prophetarum **iii. Re. iij.** Salua-
tor noster videns multitudinem deficientem ieiuniis ne in via defi-
cerent eos multiplicatis panibus et piscibus plures reficiens facia-
uit **Mat. xiiij. Jo. vi.** Quia christus petrus constituit in prelato populi-
ter dixit ei. pascere oues meas non comedere vel occidere. quia prelatus de-
bet pascere populum verbis et exemplis et subsidio **Jo. xij.** Paulus
apostolus sic desiderabat pauperes sustentare quod quoniam non habebat
de suo quod tribueret alijs ab alijs requirebat ut patet de collectis.
p. Cor. xvi. ¶ Prelatus bonus debet verbis et factis refrenare et do-
mare superbos. talis fuit moyses qui refrenauit superbiam chore da-
than et abiron dicens. multum erigimini filij leui **Num. xvi.** Eze-
chias rex volens iude refrenare superbiam fecit excelsa destrui ne
superbus populus ydolis promolarum **iii. re. xvij.** Samuel prelatus
perfectus saulem superbum increpauit refrenando. quia inobediens
fuit preceptis que precepit ei deus. **p. Regum. xv.** Summus ponti-
fex onpas qui superbo heliodoro restitit qui templum domini ex-
spoliare volebat et inde auferre deposita viduarum **ii. mach. iij.**
De hoc instruxit apostolus paulus thimotheam dicens. diuitibus
huius seculi precepte superbe non sapere **Thimo. vi.** ¶ Prelatus bo-
nus debet sepe suos subditos qui longe sunt positi visitare ut bo-
nos confortat in bono et malos de peccatis malis corrigat prou-
idendo propter quod dixit iacob ad ioseph quem fratres fuerunt prela-
tum vel principem adorare debebant. **v. ad e. et visita fratres tuos**
si recte agant et vide si cuncta prospera sint et renuncia michi quod
agant. **Gen. xxxvij.** Talis prelatus visitans extitit samuel qui cir-
cuibat ciuitates et loca ut illi qui eo in aliquo indigerent possent ad
eum habere recursum. **p. re. vij.** Quando prelatus pro se non potest visi-
tare absentes debet alios mittere visitantes. sic ezechias misit
cursores per vniuersum israhel ut reuenteretur ad dominum **ii. pali. xxx.**
Ipse etiam ihesus circuibat ciuitates et castella et ubicumque personaliter
adesse non potuit. illic discipulos suos mittere satagebat **Lu. x.**

Prelatus bonus debz subditos transgressores corrigere et punire. sic moyses populū puniuit acerbè quā conflatile vitulū adorauit **Exo-xxxij.** Saluator noster nunquā legitur fuisse scuerus nisi cōtra delinquentes uendendo et emendo in templo quasi ad puniendum accessit facto flagello de fumiulis et mensas numulariorū euertens eos de templo tanquā excoīcatos eiecit **Jo-ij.** Ideo prelato pphetā dicitur **Reges** eos in virga ferrea et tanquā vas figuli confringes eos **Psal-ij.** Talis platus extitit paulus qui dicebat arma militiæ nostre nō sunt carnalia sed potētia di in virga enim ueniā ad uos **ij. Cor-ii.** **P**aulatus bonus debz extirpare pueros rebelles et contumaces ne ouis morbida alias inficere psumat. Et hoc scdm **augustinū in regulā.** non hoc fit crudeliter sed misericorditer ne cogitatio pestifera plurimos pdat. sic moyses chore pteruum et cōplices ne populū inficerēt extirpauit. **Nūeri-xvi.** Judas machabeus extirpauit a suo populo pueros. et eo mortuo sunt exorti qui opabant iniuriā **p-mach-ix.** Paulus apostolus cōsuluit et mandauit corinthiis de puero homine quē uxore patris sui tenebat eū expelli de medio eo quod ipse adiudicauerat sathane in intētu carnis sue. **p. Cor-v.** Sic petrus ananiam et saphiram dura extirpauit sētencia ne discipuli alij discerēt mentiri spūi sancto et de agrorū pōcio defraudari **Actu-v.** **P**relatus debz orare p se et p subditis ea que sunt necēria ad salutē maxie et pro redēpōe culpaz. sic moyses prelatus pfectus deuote et pfecte pro populo qui peccauerat exorauit **Exo-xxxij.** Samuel dixit absit a me hoc peccatum ut celses orare p uobis **p. Regū-xij.** Videns autē dauid angelum percutientem populū rogauit ut punicio reuertēretur in eum. **ij. regū-xxij.** Orans prelatus inducāt populū adorandum. sicut orante esdra fleuit omnis populus et orauit **p. Esdre-ix.** De hac materia quere plura exempla supra **de oracōe.** **P**relatus bonus debz distribuere bñficia que tradere debz non respectu carnis et sanguinis sed respectu meritorum et uirtutis exemplo moysi qui distribuens plaustra leuitis nullum de consanguineis uicinarum reliquit sed rogauit deum fideliter et deuote ut de bono duceret populū prouideret **Nūmeri-xxvij.** Saluator nullum de sanguineis quos hēbat apostolū humano generi reliquit uicariū. sed petrus solūmō quē nō electōe sed dilectōe nō quesuit de p̄actica

non de theorica de facto et non de iure dicēs. Symō petre diligis
me pl? hīs et tūc eū suū pastre ad pascēdū pplz dereliquit **Jo. xxi**

De prelati et principibus malis.

Prelati mali sunt.

Consentiētes in subditorum
errores non corrigendo.

Impediētes operatorum
errores in seduendo.

Non attendentes excusando
rum dolores ore fremendo.:

Destruentes inferiorum labo
res sua querendo.

Synomiam sequentes predi
catorum mores spernendo.:

Distribuētes concedendorum
honores lucra volendo.:

Non sustinentes tormentorum
horrores puniendo.

Prelati et principes mali sunt illi qui consentiunt malis
operibus subditorum perpetratis non corrigendo sed
eorum perverse voluntati et operi prebendo consensum. talis fuit
tunc aaron quando ad populi vocem fecit vitulum aureum quem
populus adoravit. Ideo dixit moyses quid fecit tibi iste popu
lus ut induceres super eum hoc peccatum maximum **Exodi. xxxij.:**
et xxxiij. Hely dicitur consensisse filiorum peccatis. quia eos non
correxit ut debuit et tamen legitur quod eos corripuit solo verbo. **p**
mo Regū. ij. Malus princeps extitit ezechias qui commisit prin
cipibus iherosolimam occidendum **Iheremie. xxxviii.** Sciebat pilatus
quod iudei pro invidiam tradidissent ihesum et tamen eis propter favorem
consensit et christum crucifigendum eorum voluntati tradidit **Jo. xix.:**
Prelati mali bona nolentes agere mituntur subditos ad ma
la inducere. sic ieroboam qui fecit vitulos aureos eos populus
adorare fecit. **iii. re. xiiij.** Manasses induxit iudam et habitatores
iherosolimam ad operandum mala. ideo causa fuit omnium malorum que
fuerunt ab ipsis facta. **ii. pali. xxxiij.** Mali prelati fuerunt prin
cipes sacerdotum qui cecum a natiuitate a domino illuminatum ab
eius laudibus volebant retrahere et eius sequelam mitebantur
impedire **Jo. ix.** Similiter principes sacerdotum petrum et iohannem